

40ste vergadering

Dinsdag 15 januari 2008

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Verbeet

Tegenwoordig zijn 140 leden, te weten:

Agema, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Azough, Van Beek, Besselink, Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Blok, Blom, Van Bochove, Boekestijn, Van Bommel, Bosma, Bouchibti, Bouwmeester, Brinkman, Ten Broeke, Van der Burg, Van de Camp, Çörüz, Cramer, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming, Dibi, Tony van Dijck, Jasper van Dijk, Jan Jacob van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Duyvendak, Eijsink, Ferrier, Fritsma, Van Gennip, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Van Gijlswijk, Gill'ard, Graus, Griffith, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heerts, Heijnen, Hessels, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Jansen, Joldersma, Jonker, Kalma, Kamp, Kant, Karabulut, Knops, Koopmans, Koppejan, Jules Kortenhorst, Roland Kortenhorst, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Langkamp, Leerdam, Van Leeuwen, Lempens, Luijben, Madlener, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppéus, De Nerée tot Babberich, Nicolai, Omtzigt, Ortega-Martijn, Ouwehand, De Pater-van der Meer, Pechtold, Peters, Polderman, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Rooij, De Roon, De Rouwe, Rutte, Samsom, Schermers, Schinkels-hoek, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spies, Van der Staaij, Sterk, Tang, Teeven, Thieme, Timmer, Van Toorenburg, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Verbeet, Verdonk, Vermeij, Van der Vlies, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Wilders, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Wolbert en Zijlstra,

en de heer Bos, viceminister-president, minister van Financiën, de heer Donner, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Vogelaar, minister voor Wonen, Wijken en Integratie, mevrouw Albayrak, staatssecretaris van Justitie, mevrouw Bijleveld-Schouten, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer De Jager, staatssecretaris van Financiën, en de heer Heemskerk, staatssecretaris van Economische Zaken.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Nicolai aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Financiën over **de sterke achteruitgang van de koopkracht dit jaar (€ 13), in tegenstelling tot de belofte van het kabinet.**

□

De heer **Nicolai** (VVD): Voorzitter. Voor kerst heb ik namens de VVD-fractie onze zorg uitgesproken over een verdere verlaging van de koopkracht in dit jaar naar aanleiding van een rapport van het CPB en andere rapporten. Ik heb daar toen vragen over gesteld. Tot vorige week, bij de beantwoording van de vragen, heeft de regering geen enkele reden gezien tot heroverweging of tot zorg. Integendeel, de regering bleef bij de oude verwachting van 0% tot 0,25% verlaging van de koopkracht.

Vandaag blijkt in een doorrekening van het Nibud dat er wel degelijk reden is voor grote zorg. De koopkrachtverlaging zal dit jaar tussen 0,25% en 1% bedragen. Dit geldt voor bijna iedereen. Ondertussen groeit de economie nog steeds. Nederland wordt rijker, maar de mensen die er wonen worden armer. Dan moet er wel een kabinet zitten dat heel slecht beleid voert! In de getallen van het Nibud gaat het inkomen van een gezin met twee ouders en twee kinderen, in het bezit van een leaseauto, van wie de ene ouder een inkomen heeft van € 45.000 en de andere een inkomen van € 20.000, meer dan 1% achteruit. Dit komt neer op ongeveer € 40 per maand. Ook een gezin met twee kinderen en twee ouders, van wie één ouder werkt met een bescheiden modaal inkomen, zo'n € 30.000, gaat meer dan 1% achteruit. Dit komt neer op zo'n € 25 per maand.

Ik heb drie vragen aan de regering. Is de regering het ermee eens dat zij de koopkrachtontwikkeling te rooskleurig heeft voorgesteld tot aan de beantwoording van de vragen vorige week? Is de regering het ermee eens dat deze cijfers ernstig zijn? Wat gaat de regering hieraan doen?

Tot slot heb ik twee bescheiden suggesties om de regering een klein beetje te helpen. Twee maatregelen die leiden tot lastenverzwaring hakken er volgens het Nibud erg in. Daarom moet de verhoging van accijns op brandstoffen en die van de jaarlijkse indexering worden

Nicolaï

afgeschaft. Ook de vliegtaks moet worden afgeschaft. Daarvan wisten wij toch al dat deze averechts werkt voor economie, werkgelegenheid en milieu.

□

Minister **Donner**: Voorzitter. Ik dank de heer Nicolaï voor zijn vragen. Hij heeft duidelijk gedacht: een nieuw jaar, een nieuw begin, laten wij nog eens een oude discussie ophalen! Deze vragen heb ik namelijk ongeveer in deze vorm al beantwoord bij de behandeling van de begroting in de Tweede Kamer. Eerder hebben wij al gezegd dat de cijfers van het Nibud nog steeds hetzelfde aangeven als wat het kabinet in september heeft duidelijk gemaakt: in het komende jaar zal over de hele linie de koopkracht achteruitgaan. Het kabinet heeft daarbij maatregelen genomen om zoveel mogelijk te voorkomen dat de koopkracht van minima en ouderen achteruit zou gaan. Uit de cijfers van het Nibud blijkt dat deze doelstelling nog steeds wordt gehaald.

Eerder is gevraagd of de cijfers van het Nibud afwijken van de verwachtingen en de cijfers die het kabinet heeft gepresenteerd. In zekere opzichten wijken deze cijfers inderdaad af. Dit komt door verschillende vooronderstellingen die gebruikt worden. Het beeld dat het Nibud nu geeft is wat dat betreft hetzelfde als wat het in september heeft gegeven, behoudens de correctie voor de verwachtingen ten aanzien van de inflatie in december. De heer Nicolaï noemde een aantal categorieën. Als hij de cijfers van het Nibud van september vergelijkt met die van nu, is te zien dat juist de categorie van tweeverdieners met twee kinderen er minder op achteruit gaat dan in september is verwacht. Het beeld is niet dat iedereen er verder op achteruit gaat. Wie de categorieën bekijkt, ziet dat daarvan bij een aantal geen sprake is. Het Nibud heeft nu de tussentijdse verwachting van het CPB van de inflatie verwerkt. Naar verwachting zal de inflatie tot een verslechtering van 0,15% leiden. Wij kunnen niet iedere dag uitgaan van de verwachtingen op dat moment. Natuurlijk zien wij dit beeld. In maart krijgen wij van het CPB nieuwe ramingen van de inflatie in de rest van het jaar. Het jaar is pas vijftien dagen oud. Wij kunnen niet op basis van de verwachting op dit moment stellen dat het beeld voor het gehele jaar al vaststaat. Het kabinet bekijkt de factoren die een rol spelen.

Wie de persberichten van september leest, ziet dat de suggestie onjuist is dat het beeld nu afwijkt van het beeld dat toen door het kabinet is gepresenteerd. Het blijkt ook uit de eerdere antwoorden die wij hebben gegeven. De afwijkingen die het Nibud nu presenteert zijn niet anders dan die welke het in september heeft gepresenteerd. In de uitwerking constateert het Nibud dat een aantal categorieën, met name die welke de heer Nicolaï noemde, er minder op achteruitgaan dan in september werd verwacht.

Derhalve denk ik niet dat de koopkracht te rooskleurig is voorgesteld. De nu gepresenteerde cijfers zijn niet anders dan die welke wij in september te horen hebben gekregen. Ik herhaal dat wij conform de gebruikelijke procedure in maart de nieuwe ramingen van het CPB krijgen. Dat is het moment om te bezien wat wij moeten doen.

De heer **Nicolaï** (VVD): Voorzitter. Ik geloof dat minister Donner ons probeert uit te leggen dat de 0% à 0,25% die het kabinet verwachtte hetzelfde is als de 0,25% à 1% die

het Nibud nu heeft berekend. Ik ben het daar niet mee eens.

Ik constateer dat het kabinet dit wel degelijk niet een verontrustende of zorglijke ontwikkeling acht. Ik constateer dat het kabinet zich in feite rijker rekent dan het is. Het doet mij denken aan de voorstelling van zaken van de economische ontwikkeling die de minister van Financiën en de premier gaven. Van verschillende kanten in de economische hoek werd die getypeerd als potsierlijk en een sprookje. Dit ruikt erg naar het blijven geloven in dat sprookje.

Ik constateer dat het een groot probleem is voor al die gezinnen en ook voor de tweeverdieners die ik net noemde, die er wel degelijk meer dan 1% op achteruitgaan. Ik vind dat onaanvaardbaar, zeker gezien de huidige economische situatie. Er is mijns inziens alle reden om op dit stuk wel degelijk nieuwe maatregelen te overwegen. Nu het kabinet hier niet wil reageren, vraag ik het om in ieder geval voor 1 februari te komen met een brief over de consequenties van deze nieuwe cijfers en over mogelijke maatregelen om iets te doen aan die situatie.

Minister **Donner**: Nogmaals, de heer Nicolaï kan niet met reden stellen dat het beeld nu anders en negatiever is. Ik noem nog een keer de categorieën waarop hij doelde. Het Nibud stelde in september dat die er 1,2% op achteruit zouden gaan. Volgens de huidige schatting zal dat 1,1% zijn. Het beeld wijkt nu dus niet af van dat in september. De afwijkingen van het Nibud zitten met name in de inflatie. In november schatte het CPB dat de inflatie minder zou bedragen dan in september werd verwacht. Dat beeld is nu wellicht anders. Dat hangt in hoge mate samen met de wisselkoers van de euro. Dat geeft al aan dat je niet op ieder moment kunt zeggen: nu is de situatie ernstig. Of, nu is de situatie minder ernstig. Uiteraard bekijkt het kabinet de economische situatie steeds met alle aandacht die er nodig is. De heer Nicolaï kan niet met reden zeggen dat het kabinet dit niet doet. Wij kunnen evenwel niet op ieder willekeurig moment op basis van de krantenkoppen van dat moment maatregelen nemen. Dan zouden wij de belangrijkste factor verliezen die wij hebben: stabiliteit in de economie.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Het is heel Nederland duidelijk, behalve het kabinet, dat er een forse belastingverlaging nodig is. Het is gewoonweg niet uit te leggen dat veel mensen erop achteruit blijven gaan, zelfs als het economisch meezit. Mijn vraag aan het kabinet is dus simpel: waarom kiest het niet voor de hardwerkende burger, maar wel voor allerlei vreselijke en dure linkse hobby's, zoals het generaal pardon?

Minister **Donner**: Die discussie hebben we gehad bij de algemene politieke beschouwingen, bij de algemene financiële beschouwingen, bij de begroting van Financiën en bij de begroting van Sociale Zaken. Het kabinet heeft er inderdaad, in de huidige economische situatie met groei, voor gekozen om noodzakelijke lastenverzwaringen vóór in de kabinetsperiode aan te brengen. In de gehele kabinetsperiode zal de koopkrachtontwikkeling substantieel verbeteren, voor vrijwel alle groepen – nee, voor alle groepen. En wederom lijkt het me noch meetkundig, noch rekenkundig juist om vanuit één punt die lijn te trekken.

Donner

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Het lijkt erop dat minister Donner hier staat als kampioen bagatelliseren, terwijl hij van dit kabinet de chef koopkracht is. Ik maak mij niet zulke grote zorgen over de hoge inkomens, maar wel over de lage en middeninkomens, de chronisch zieken, de gehandicapten en de ouderen. Over die groepen moeten wij ons zorgen maken, die zakken door de nullijn heen; ze worden er slechter van en gaan in koopkracht niet vooruit. Is de minister bereid om voor deze groepen de koopkracht te repareren? Hij zou kunnen denken aan de reparatie van de huurtoeslag, naar de eigen bijdrage van € 150 in de zorg of naar de aardgasbaten, waar voldoende binnenkomt; of hij kan de koopkrachtenveloppe van 2009 alvast in 2008 uitgeven. In mijn ogen is dit keihard nodig, voornamelijk voor de groepen die ik net noemde.

Minister **Donner**: Mevrouw Van Gent, ik probeer hier niet te bagatelliseren, ik gebruik gewoon de cijfers die het Nibud heeft uitgebracht. In het huidige beeld geldt nog steeds wat het kabinet vanaf het begin heeft gezegd: over de hele linie gaan we er eerst op achteruit, maar groepen als de sociale minima zullen wij ontzien. In het voorbeeld wordt berekend dat alleenstaanden in de bijstand er mogelijk € 7 op achteruitgaan. Een echtpaar dat vooral op AOW is aangewezen, gaat er daarentegen € 5 op vooruit. Het toenmalige beeld geldt dus nog steeds. Dit is het beleid dat het kabinet vanaf het begin heeft aangegeven: in de totale kabinetsperiode zal de koopkracht zich gunstig ontwikkelen, maar er is bewust voor gekozen om de lasten in 2008 eventueel te verzwaren en om daarbij de minima en ouderen die alleen op AOW zijn aangewezen, te ontzien. Die keuze is nog steeds verantwoord.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Het kabinet maakt zich zo natuurlijk volstrekt ongeloofwaardig: eerst belooft het dat mensen in het land er niet nóg meer op achteruitgaan – en iedereen gaat erop achteruit – en nu ontkent het dat uit de recente cijfers van het Nibud, toch niet het minste, blijkt dat zij er tot 1% op achteruitgaan in plaats van 0,25%. De minister maakt zich nog ongeloofwaardiger als hij daaraan niets doet. Mijn vraag richt ik vooral aan de minister van Financiën: wat gaat hij doen voor al die hardwerkende Nederlanders, aan wie hij in 2006 nog beloofde dat hij hen wilde belonen en dat zij er de komende tijd op vooruit zouden gaan? En aan de PvdA-fractie vraag ik het volgende. De heer Tichelaar zei bij de algemene beschouwingen dat hij het kwart procent inkomensverlies van de middeninkomens ging compenseren. Dit blijkt nu 1% koopkrachtverlies. Met welke plannen komt de heer Tichelaar?

Minister **Donner**: Ik meen nog steeds dat het kabinet op de lijn zit die het vanaf het begin zei te gaan bewandelen: het kabinet streeft naar een evenwichtig koopkrachtbeleid, in 2008 zullen een aantal groepen hun koopkracht licht zien dalen en het kabinet neemt maatregelen om met name de minima, ouderen en mensen met kinderen zo veel mogelijk te ontzien. Ik zie niet dat deze cijfers van het Nibud op enige wijze afwijken van die voorspelling. Uit het persbericht van het Nibud van september blijkt juist dat met name ouders met kinderen erop vooruitgaan ten opzichte van de verwachting van destijds. En in antwoord op de heer Nicolai zeg ik nog: ik weet niet of

we de sociale minima met name helpen door de luchtvaarttaks af te schaffen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Ik vind het boeiend dat de SP-fractie ook "hardwerkend Nederland" heeft ontdekt. Ik stel graag de volgende vraag. Dit kabinet heeft gekozen voor lastenverzwaring. Het is in dat licht niet raar dat de koopkracht naar beneden keldert. Waarom heeft het kabinet niet gekozen voor hervorming van de arbeidsmarkt? Daarmee zou wel wat aan de koopkracht gedaan zijn. D66 heeft een tegenbegroting ingediend; dat is een mooie handleiding om ideeën uit te putten voor het laten stijgen van de koopkracht.

Minister **Donner**: Het kabinet heeft voor beide gekozen. Enerzijds heeft het onder de gegeven economische omstandigheden ervoor gekozen om de belastingen te verhogen teneinde de investeringen die nodig zijn in de samenleving te bekostigen. Dat is gecompenseerd met lastenverlichtingen. In die zin is er evenwicht. Anderzijds investeert het kabinet in het wijzigen van de arbeidsmarkt, zowel structureel als op het punt van de lasten van arbeid. Om die reden doet het kabinet voorstellen tot het afschaffen van het werknemersdeel van de WW-premie.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat ook een antwoord wordt verwacht van de minister van Financiën?

Minister **Donner**: Binnen het kabinet ga ik over het koopkrachtbeleid.

De **voorzitter**: Mevrouw Karabulut stelde ook een vraag aan de minister van Financiën.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Ja, dat klopt.

Minister **Bos**: De minister van Financiën sluit zich volgaarne aan bij de woorden van de minister van Sociale Zaken.

Mevrouw **Karabulut** (SP): De minister van Financiën doet dus niets aan het compenseren van het koopkrachtverlies van al die hardwerkende mensen?

Minister **Donner**: Dat is een vraag voor de minister van Sociale Zaken.

De **voorzitter**: De heer Tang geeft antwoord op de vraag die aan de heer Tichelaar werd gesteld.

De heer **Tang** (PvdA): Ik koppel dat antwoord aan een vraag. Voor de PvdA-fractie is het beeld nog niet geheel duidelijk. Het jaar 2008 is een goed moment voor het verzwaren van de lasten omdat veel mensen aan het werk zijn. Mijn fractie vindt het cijfer van de koopkracht in 2009 veel belangrijker dan dat van 2008. Het beeld is niet duidelijk omdat het CPB in december heeft gezegd dat de koopkracht nul zal zijn terwijl het Nibud twee weken later stelde dat de koopkracht negatief zal zijn. Deze organisaties zijn uitgegaan van dezelfde cijfers: 3,25% loonstijging, 2,25% inflatie. Kan de minister mij dit uitleggen?

Minister **Donner**: Het CPB heeft in december de

Donner

verwachtingen voor de koopkracht aangegeven. Het Nibud gaat ten aanzien van de koopkracht uit van dezelfde cijfers maar houdt ook rekening met een tussentijdse schatting van de inflatie in het komende jaar. Dat leidt tot een compensatie. Een tweede reden is dat het Nibud uitgaat van andere vooronderstellingen; in de schatting zijn bijvoorbeeld de cijfers met betrekking tot aanvullende ziektekostenverzekeringen verwerkt. In de CPB-verwachting is er niet van uitgegaan dat iedereen aanvullende ziektekostenverzekeringen neemt, wat verschillende effecten heeft met betrekking tot bepaalde groepen. De verschillen zijn nu niet anders dan in september. Ik heb toen ook een toelichting daarop gegeven. Het enige verschil is dat nieuwe cijfers ten aanzien van de aanvullende ziektekostenverzekeringen en een tussentijdse schatting ten aanzien van de inflatie-effecten zijn verwerkt.

Vragen van het lid Van der Ham aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over **het bericht dat er amper extra geld is voor prachtwijken**.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Ik wens u en al mijn collega's in de Kamer een gelukkig nieuwjaar.

Het kabinet wil in acht tot tien jaar van probleemwijken krachtwijken maken. D66 steunt dat streven van harte. Het is een mooi doel en corporaties hebben tot medio februari de tijd om plannen in te leveren om dat werkelijkheid te laten worden. De vraag is of dat gaat lukken in het nieuwe jaar. Twee weken geleden zette onderzoeksbureau Nicis al vraagtekens bij het gebrek aan effectiviteit en concreetheit van de plannen. Het stelde dat een overkoepelende visie ontbreekt, wat zorgt voor veel kleine projecten in een wijk die elkaar tegenwerken. Vrijdag verscheen het bericht dat corporaties allerlei oude projecten en plannetjes bij de minister aanleveren en ze als nieuw presenteren. Wordt het een opgewarmde prak, oude wijn in nieuwe zakken, pepernotengeld, sierprojectjes?

De minister zei meteen dat zij op haar hoede is, maar bagatelliseerde tegelijkertijd het probleem: zij heeft er nog niets van gezien. Dat is op zichzelf gek, want er zijn steeds meer berichten, onder meer uit Rotterdam, dat er wel degelijk iets aan de hand is en dat er geen nieuw geld komt uit de corporaties. Een woordvoerder van Aedes gaf zelfs toe dat op dit moment inderdaad met corporaties wordt onderhandeld of bepaalde oude projecten wel of niet onder de Vogelaargelden gaan vallen. Daarmee wordt toegegeven dat het oude wijn in nieuwe zakken wordt. Toont dit niet aan dat er een grijs gebied is?

De minister heeft inmiddels wel gesteld dat, mocht er een probleem zijn, zij desnoods dwang zal toepassen om corporaties te bewegen, nieuw geld te investeren in krachtwijken. Dat klinkt natuurlijk heel erg stoer, kordaat en manmoedig. Kan zij die corporaties echter wel dwingen? Welke instrumenten heeft zij daarvoor? Heeft zij die klaarliggen of gaat zij ze pas op 1 februari bedenken? Het is vaag welke sancties zij kan opleggen. Laat zij ze hier noemen, zodat corporaties en gemeenten weten wat er boven hun hoofd hangt. Of is zij misschien gewoon aan het bluffen? Mocht zij sancties gaan inzetten, hoeveel tijd gaat dat kosten? Komen er dan

nieuwe plannen? Hoeveel tijd krijgen de corporaties daarvoor? Hoeveel tijd gunt de minister zichzelf nog om tot een definitieve uitkomst te komen?

Wat is het plan b als het allemaal niet gaat lukken? Heeft de minister backing in het kabinet, zodat er financiële dekking is om die mooie plannen toch werkelijkheid te laten worden?

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Het is absoluut niet mijn bedoeling geweest om de zaak te bagatelliseren. Ik heb geprobeerd om volstrekt helder te maken wat mijn positie is. Ik ben graag bereid om dat ook in deze Kamer nog een keer te doen. Vrijdag heb ik gesteld, heldere afspraken te hebben gemaakt met de sector. De corporaties investeren per jaar 250 mln. extra in de wijken – wat in tien jaar neerkomt op 2,5 mld. – boven op de afspraken die er al liggen. Ook de gemeenten worden geacht het nodige extra geld te investeren. Verder vloeien er op basis van de investeringsagenda van het kabinet via de departementen van mijn collega-ministers extra middelen naar de gemeenten, die in de wijken kunnen worden ingezet. Er zijn dus drie financieringsstromen.

Op basis van de berichtgeving in een dagblad vraagt de heer Van der Ham zich af of het geld dat de corporaties investeren wel echt extra is. Wat mij betreft, kan daar geen misverstand over bestaan. Op het moment dat die plannen bij mij worden ingediend, zal ik daar dan ook scherp op toezien. Ik ga niet af op geruchten, al dan niet halve berichten en opvattingen van deze en gene in de media. Ik beoordeel dat op grond van de wijkactieplannen en de financiering daarvan die uiterlijk 1 februari bij mij op tafel worden gelegd. Mijn positie daarin is volstrekt helder.

Wat zijn mijn dwangmiddelen in het geval dat corporaties geen nieuw geld investeren in de wijken? Ik ga ervan uit dat dit wel het geval zal zijn. Mocht dat toch niet zo zijn, dan zal ik heel kort de tijd geven om dat te corrigeren: het feestje heeft nu lang genoeg geduurd. Op grond van het BBSH is er een dwangmiddel. Als minister kan ik corporaties een aanwijzing geven. In dit geval kan ik tegen hen zeggen: ik heb een afspraak met uw koepel, u bent voor dit bedrag aangeslagen en dat gaat u uitvoeren. Dat is geen bluffpoker, maar een mogelijkheid die ik op grond van mijn bevoegdheden heb. Hoeveel tijd gaat het kosten? Ik heb al gezegd wat mij daarbij voor ogen staat: zeer weinig tijd. Heb ik een terugvaloptie? Ja, die heb ik. Naar mijn idee is mijn terugvaloptie dat ik de bevoegdheid heb tot het geven van een aanwijzing. Verder kan ik terugvallen op mijn afspraak met Aedes dat het nog een kans heeft om het investeringsfonds verantwoord en overeenkomstig de afspraken in te vullen. Ik voer daar deze week de eerste gesprekken over. Voor 1 februari aanstaande moet het geregeld zijn. Als dat onverhoopt niet lukt, kan ik terugvallen op de optie om gewoon te heffen. Daar heb ik zeer concrete mogelijkheden voor binnen het BBSH en het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting. Er bestaat namelijk een projectensteunregeling. Die kan ik daarvoor aanwenden. Ik kan u verzekeren dat ik voorbereidende maatregelen heb getroffen om het eventueel via wetgeving te doen.

De heer **Van der Ham** (D66): De minister zegt dat de afspraken heel helder zijn. Vandaag stond er in het